

REFERAT Miljø- og Planudvalget 2014-2021 d. 07-09-2021

Mødedato Tirsdag d. 07. september 2021 kl. 15:00

Mødested Fælleden

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordenen.....	3
Præsentation af ny direktør for Skanderborg Forsyning.....	4
Vedvarende energianlæg - strategiske målsætninger.....	5
Status på dialog med HI Petanque og etablering af erstatningsanlæg.....	7
Kommuneplantillæg 16-36 og Lokalplan 1181 – Udvidelse af Skanderborg-Odder Center for Uddannelse.....	9
Regulering af røg fra brændeovne.....	15
Forslag til punkt; Støjvolde ved Hørning og Skanderborg.....	18
Forslag til punkt; mulighed for videoovervågning af kommunale p-pladser ved banegård.....	19
Dialog med virksomheder i Stilling om mobilitetsløsninger og evt. supplerende bybus.....	20
Midttrafiks budget for kollektiv trafik 2022.....	22
Opsamling af erfaringer fra digitale borgermøder.....	25
Meddelelser.....	28
Evt.....	29
Lukket:	30

Punkt 145: Godkendelse af dagsordenen

00.01.00-A00-77-20

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt.

Punkt 146: Præsentation af ny direktør for Skanderborg Forsyning

13.00.00-P00-1-20

Resume

Miljø- og Planudvalget mødes med ny direktør for Skanderborg Forsyning.

Sagsfremstilling

Skanderborg Forsyning har ansat Per Grønvald som ny direktør pr. 1. september 2021.

Han præsenterer sig for Miljø- og Planudvalget på mødet, og det fremtidige samarbejde drøftes.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- udvalget møder den nye direktør for Skanderborg Forsyning.

Beslutning

Miljø- og Planudvalget mødte den nye direktør Per Grønvald og drøftede forventninger til samarbejdet og de kommende opgaver.

Punkt 147: Vedvarende energianlæg - strategiske målsætninger

01.02.20-G01-1-20

Resume

Miljø- og Planudvalget skal med denne sag drøfte indhold og proces for udarbejdelsen af strategiske mål for vedvarende energianlæg.

Sagsfremstilling

Som opfølgning på dialogmødet mellem Miljø- og Planudvalget og Økonomiudvalget den 25. august 2021, besluttede Økonomiudvalget dels, at der igangsættes tidlig dialog og foroffentlighed for de fire solcelleprojekter, der blev præsenteret på dialogmødet. Dels blev det besluttet, at Miljø- og Planudvalget og Økonomiudvalget på de kommende møder påbegynder arbejdet med fastsættelse af overordnede strategiske mål for kommende anlæg af vedvarende energi-projekter.

Dermed skal udvalget drøfte, hvordan der skal tages fat på den del af arbejdet med at udvikle en strategiske energiplan, der omfatter lokale vedvarende energianlæg. Drøftelsen kan tage afsæt i eksempelvis målsætninger, succeskriterier for kommunen/lokalsamfund/udviklere, de geografiske rammer i kommunen mv.

Det foreslås, at yderligere temaer i den strategiske energiplan, som energi, fjernvarme, elektrificering af transporten, netinfrastruktur mv. følger efter processen med vedvarende energianlæg, som næste skridt i udviklingen af strategien.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at det drøftes, hvilke elementer der skal indgå i den videre proces med at opstille strategiske mål for lokale vedvarende energianlæg.

Beslutning

Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at følgende elementer kan indgå i den videre proces med at opstille strategiske mål for lokale vedvarende energianlæg:
 - hensyn til naboer (visuelt f.eks.)
 - beplantning
 - lokal samarbejdspartner/ejer
 - at CO2-kvoten bliver i kommunen
 - biodiversitet, hensyn til dyreveksler m.v.
 - evt. dyrehold på arealet
 - hensyn til naturen
 - transmissionsledninger m.v.
 - grundvandsbeskyttelse
 - klare aftaler vedr. anden udnyttelse af arealet

- differentierede krav til forskellige typer anlæg
 - størrelse - refleksion - indbliksgener
 - bæredygtig bortskaffelse
 - balance i, hvor mange krav, der skal stilles af hensyn til, at der KAN opstilles VE-anlæg
 - kommunale arealer og tagflader
 - hensyn til kulturlandskaber
 - kommunens gevinst ved solceller skal anvendes til borgerdrevne grønne projekter
 - afdækning af, hvor kommunens ambition er for, hvor stor en procentdel af 2030 mål, der skal dækkes via forskellige VE-anlæg
 - mulighed for både store og små solcelleparker
 - anlæg på større industribygninger
 - sikkerhed for afsætning af strøm fra anlæg
 - VVM-redegørelse på anlæg af en vis størrelse
 - mulighed for at stille krav om sprøjtefri zoner.
-
- at administrationen udarbejder et oplæg på udgangspunkt i disse input et oplæg til næste møde, som forslag til kriterier for vurdering af fremtidige projekter.

Punkt 148: Status på dialog med HI Petanque og etablering af erstatningsanlæg

18.20.00-G10-1-21

Resume

Med denne sag orienteres Miljø- og Planudvalget samt Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget om den dialog, der er ført med Højvangens Idrætsforening, Petanque, i forbindelse med den kommende lokalplan for campusområdet og de arealer, der i dag fremstår som grusbaneareal, petanqueanlæg og midlertidigt p-areal. Der har også været dialog med Niels Ebbesen Skolen og FC Skanderborg, som planerne også påvirker.

Sagsfremstilling

Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget vedtog henholdsvis den 3. februar og den 7. april 2021, at lade administrationen fortsætte dialogen med HI Petanque med henblik på afklaring af placeringsmuligheder m.v. med udgangspunkt i området eller nærområdet. Det indgik i beslutningen, at både Miljø- og Planudvalget og Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget skal præsenteres for en plan for placering samt et anlægsoverslag inden lokalplanen for området godkendes.

Administrationen har holdt flere møder med HI Petanque, hvis klubhus ligger ved grusbanen Thomas Helstedsvej i Skanderborg, hvor klubbens aktiviteter og sociale liv også finder sted. Dialogen har resulteret i en aftale om at etablere et erstatningsareal beregnet for HI Petanque på en del af banerne ved Niels Ebbesen Skolen. Da også Niels Ebbesen Skolen og FC Skanderborg er brugere af banerne, har der også været dialog med disse.

Samlet set er de tre parter indforståede med etablering af nye petanquebaner på en del af banearealet ved Niels Ebbesen Skolen. Arealet for petanque svarer til ca. 32x32 meter, i alt 16 baner.

Ved etablering af et nyt areal for petanque skal der bl.a. tages højde for følgende:

- Arealet skal etableres således, at HI Petanque har tilkørselsadgang og kan vedligeholde arealet som ønsket og beregnet for petanque.
- Der skal sikres gode adgangsforhold til og fra klubhuset, der fremadrettet vender "ryggen" til de tilknyttede arealer/baner.
- Af hensyn til den løbende dialog mellem parterne i området og driften af arealet vil det enten være nødvendigt at beplante eller hegne en del af arealet.

De nærmere detaljer omkring etableringen skal aftales med HI Petanque.

I bilag ses areal beregnet for etablering af petanquebaner, i alt 16 baner. Det angivne areal tager højde for såvel foreningens mange turneringsaktiviteter, adgangen til arealet med henblik på drift og vedligeholdelse samt eksisterende placering af foreningens klubhus. Ligeledes er der søgt taget højde for adgangen til banerne fra Niels Ebbesen Skolen.

Økonomi

Udgifterne til etablering af de nye petanquebaner vurderes at udgøre i alt ca. 300.000 kr.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Bilag

Oversigtskort HI Petanque

Punkt 149: Kommuneplantillæg 16-36 og Lokalplan 1181 – Udvidelse af Skanderborg-Odder Center for Uddannelse (SCU) og Skanderborg Svømmehal ved Campus Skanderborg - høringsvar og endelig vedtagelse

01.02.05-P16-21-20

Resume

Forslag til Kommuneplantillæg 16-36 og Forslag til Lokalplan 1181 - Udvidelse af Skanderborg-Odder Center for Uddannelse (SCU) og Skanderborg Svømmehal ved Campus Skanderborg har været i høring. Høringsfristen er udløbet, og Byrådet anmodes om at tage stilling til de indkomne høringsvar og til endelig vedtagelse af lokalplanen.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget besluttede den 17. marts 2021 at igangsætte planlægning, der muliggør konkrete ønsker om udvidelser af Skanderborg-Odder Center for Uddannelse (SCU) og Skanderborg Svømmehal ved Campus Skanderborg i Højvangen, Skanderborg. Dertil besluttede Økonomiudvalget at udvide den nuværende parkeringskapacitet ved at inddrage et kommunalt ejet areal ved Thomas Heldsteds Vej til parkering.

Byrådet besluttede den 28. april 2021 at sende forslag til Kommuneplantillæg 16-36 og forslag til Lokalplan 1181 i 4 ugers høring.

Projektområdet/baggrund

[Link til Google Maps](#)

[Link til Lokalplanportalen](#)

Høringsvar

Der er indkommet 5 høringsvar. Alle høringsvar og et samlet høringsnotat med administrationens bemærkninger til høringsvarene er vedlagt.

Høringsvarene omhandler:

- De trafikale forhold ved Ladegårdsbakken og Thomas Helsteds Vej (risikoen for kødannelse)
- Ønske om rundkørsel ved indkørslen til UCS10-centeret på Højvangen og Grønnedalsvej
- Konkrete bemærkninger til lokalplanens bestemmelser for så vidt angår bebyggelsens omfang (anlæg på tage) og udseende inden for delområde III (svømmehallen).

Særligt omkring bestemmelser vedrørende bebyggelsens omfang (anlæg på tage) og udseende

Byrådet har i forbindelse med Kommuneplan 21 igangsat en selvstændig proces omkring kulturmiljøer i Skanderborg, herunder kulturmiljøet omkring Højvangens Torv. Administrationen har derfor arbejdet for, at lokalplanforslaget ikke foregriber dette arbejde og dermed værdierne i det karakteristiske og tidstypiske miljø, der er omkring Højvangens Torv og Skolestien. Derfor indeholder forslaget bestemmelser for svømmehallens udseende mod Højvangens Torv og Skolestien (og dermed også syd- og vestfacader mod den nye forplads), samt bestemmelser om indretningen af bygningens tag, herunder placeringen af synlige tekniske anlæg på tagfladen.

Skanderborg Svømmehals bestyrelse fremfører imidlertid i deres høringssvar, at lokalplanen vægter hensynet til det eksisterende kulturmiljø omkring Højvangens Torv for højt, og lokalplanen derfor indeholder for stramme krav til svømmehallens omfang og udseende (delområde III). Svømmehallen påpeger, at dette bl.a. er problematisk, fordi svømmehallen først udbyder totalentreprisen for udvidelsen efter lokalplanens vedtagelse, og de stramme bestemmelser kan derfor medføre, at projektet bliver fordyrende eller ikke kan realiseres.

Der har på baggrund af høringssvaret været dialog mellem administrationen og svømmehallens repræsentanter. Det er bl.a. aftalt, at Skanderborg Kommune gennem deltagelse i bedømmelsesudvalget og fastsættelse og vægtning af bedømmelseskriterier kan understøtte, at hensynet til kulturmiljøet varetages i den videre proces. Udkast til bedømmelseskriterierne medsendes.

I bedømmelseskriterierne er 'arkitektur og funktionalitet' vægtet med 45 %. Med denne vægtning er det administrationens forventning, at der ved bedømmelsen af det kommende projekt lægges vægt på, at byggeriets arkitektur og funktionalitet er tilpasset og afvejet i forhold til kulturmiljøet.

Dialog med Miljøstyrelsen vedrørende skovbyggelinje

Administrationen har i høringsperioden været i dialog med Miljøstyrelsen om ophævelse af skovbyggelinje inden for hele lokalplanområdet. Lokalplanområdet er delvist omfattet af skovbyggelinje, der afkastes af beplantningen langs Stilling Landevej, nord for Højvangen samt Skvæt Mølleskoven vest for lokalplanområdet.

Miljøstyrelsen har tilkendegivet, at de vil reducere skovbyggelinjerne for hele lokalplanområdet.

Administrationens indstillinger til ændringer af forslag til Lokalplan 1181

Administrationen indstiller, at lokalplanens bestemmelser om bebyggelsens omfang og udseende ændres for at imødekomme Skanderborg Svømmehal. Herudover foreslår administrationen, at kravet om etablering af træer på den nye plads ved Thomas Helstedts Vej fjernes. Dette fordi træerne kan hindre en fleksibel udnyttelse af pladsen og evt. senere udvidelser af p-arealet.

I øvrigt foreslås mindre væsentlige ændringer af lokalplanens bestemmelser for dermed at præcisere bestemmelsernes ordlyd.

Administrationen er i øvrigt blevet opmærksom på, at lokalplanens § 15 Retsvirkninger ikke har været formuleret, som loven foreskriver, hvilket selvfølgelig vil blive tilrettet i den endelige plan.

Endelig er der udarbejdet nyt bilag 'Bilag - foto fra kulturmiljø omkring Højvangens Torv'. Bilaget skal understøtte lokalplanens redegørelse og bestemmelser vedrørende områdets kulturmiljø.

Økonomi

Grusbanearealet er ejet af Skanderborg Kommune.

Lokalplanen forudsætter, at der ved opførelsen af de nye bygninger på SCU og svømmehallen etableres p-pladser i henhold til den gældende p-norm. Da det ikke er muligt for de to institutioner at etablere disse på egen grund, udlægger lokalplanen grusbanearealet på Thomas Helstedes Vej til parkering. Ifølge p-normens krav skal der etableres henholdsvis 88 og 54 nye p-pladser.

Kultur-, Sundheds- og Beskæftigelsesudvalget behandlede sagen den 7. april 2021 og besluttede, at der skulle optages dialog med Højvangens Idrætsklub om at finde anden placering af de petanquebaner, som klubben i dag har på arealet. Der er siden indgået aftale om at flytte aktiviteten over på boldbanerne ved Niels Ebbesen Skolen.

Der er igangværende dialog med de to institutioner om, hvorledes p-pladserne kan anlægges.

Dialog og høring

Kommuneplantillæg 16-36 og forslag til Lokalplan 1181 har været i offentlig høring fra den 4. maj 2021 til den 1. juni 2021.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslag til Kommuneplantillæg 16-36 vedtages endeligt uden ændringer

- at forslag til Lokalplan 1181 vedtages endeligt med følgende ændringer:
 - Mindre redaktionel tilretning af redegørelsesteksten vedr. skovbyggelinjer

 - § 6.1 punkt 4 og 5, omformuleres:
Eksisterende nordvendt facade mod Skolestien: Skal fastholde sin nuværende facade. Facadeændringer kan dog ske, hvis facade tilbageføres til dens oprindelige udtryk. Eksisterende installationer kan erstattes af nye installationer, hvis det vurderes, at dette ikke vil være en forringelse i forhold til kulturmiljøet.”
"Eksisterende vestvendt facade mod det nye torv: Skal fastholde sin nuværende facade, dog skal den del af facaden, der fritlægges fra jordvold, fremstå i rå beton. Facadeændringer kan dog ske, hvis facade tilbageføres til dens oprindelige udtryk. Eksisterende installationer kan erstattes af nye installationer, hvis det vurderes, at dette ikke vil være en forringelse i forhold til kulturmiljøet.”

 - § 6.1 punkt 6, tilføjes:
”Ny vestvendt facade må begrønnes.

Tilhørende note: Den nye vestvendte facade må begrønnes under hensyntagen til kulturmiljøet og for at imødekomme visionen om et grønt campusmiljø fra Handlekataloget for campusområdet.”

 - § 6.1 punkt 8, omformuleres til:
”På den lavest liggende facade på den eksisterende bygning mod Højvangen: Må der etableres vinduesåbninger ud fra samme princip, som ved øvrige vinduer i den oprindelige svømmehal.”

 - § 6.1 punkt 10, tilføjes:
”På den lavest liggende facade på den eksisterende bygning mod Højvangen må bygningshøjden hæves over 1,25 meter fra eksisterende tagflade.”

- § 6.2, tilføjes:
”Inden for delområde I, III og IV må nye tagflader udføres som såkaldt grønne tage og beplantes med Sedum eller anden vandabsorberende vegetation, under forudsætning af, at de placeres på flade tage i niveau med tagfladen.

Tilhørende note: Grønne tage er tage, der beplantes med vandabsorberende beplantning. Grønne beplantede tage absorberer 50-80 % af nedbør, der falder på taget. Begrønningen skal ske under hensyntagen til kulturmiljøet og at imødekomme visionen om et grønt campusmiljø fra Handlekataloget for campusområdet.”

- § 6.3, omformuleres til:
”Der kan opsættes solceller som en del af tagfladen på flade tage inden for delområde I, III og IV. Delområde I og IV: Solceller skal placeres parallelt med tagfladen, og siderne af anlægget skal inddækkes med beklædning i en mørk farve (maks. glanstal 10). Solceller skal være udformet med anti-refleksbehandlet glas.

Delområde III: Solcellerne må ikke placeres på skrå tagflader eller på de højeste tagflader på de eksisterende bygninger, eller på de højeste tagflader på de nye bygninger. Solceller skal placeres parallelt med tagfladen, og siderne af anlægget skal inddækkes med beklædning i en mørk farve (maks. glanstal 10). Solceller skal være udformet med anti-refleksbehandlet glas.”

- § 6.4, tilrettes til:
”Inden for delområde III må der i nødvendigt omfang opføres nye ventilationssystemer, tilhørende rørføring eller andre tekniske installationer på bebyggelsens tagflader under forudsætning af, at disse fremstår som en integreret del af bygningens øvrige arkitektur, herunder:

- inddækkes så de fremtræder som en integreret del af bygningens facade, tagflade og arkitektur
- ikke overskrider den maksimale kote for bebyggelse i område III.

Omkring eksisterende tekniske installationer må der opføres afskærmende foranstaltning i op til 1,25 m over nuværende tagflade, jf. § 6.1, pkt. 10. Disse foranstaltninger kan begrønnes.

Uanset ovenstående kan der altid etableres mindre tekniske anlæg, eksempelvis afksthætter og lignende under forudsætning af, at disse:

- Trækkes mindst 1 meter tilbage i forhold til bygningens facade
- Fremstår mørke og ikke reflekterende, dvs. med maks. glanstal 10.

Der må etableres elevatortårn i forbindelse med aktivitetsområde på tagfladen, jf. § 7.6 som en integreret del af bebyggelsen. Evt. synlige dele på tagfladen skal opføres i mørke materialer og må ikke fremstå reflekterende, dvs. med maks. glanstal 10.”

Tilhørende note: ”Delområde III: Bebyggelsens flade tage i kombination med partier med ensidig hældning er et karakteristisk element i kulturmiljøet, som lokalplanen sikrer bliver videreført i tilbygninger inden for miljøet. Ventilationsanlæg og rørføringer på tagene vil dog have en negativ betydning for dette bærende træk. Bestemmelsen tilsigter, at der kun etableres installation på tagfladerne, hvor ventilationen af tekniske årsager ikke kan placeres inde i bygningen, og dette da i stedet sker som en integreret del af tagfladen. Ved ”integreret” forstås, at installationer på taget opleves som en samlet tagflade, hvor installationer ikke fremstår som fremmedelementer. Dette kan eksempelvis ske ved at forlænge facaden med samme materiale, og på indersiden skabe mulighed for at forhøje tagfladen, så der skabes et

mellemrum, hvor installationerne kan føres skjult. Bygningsintegration betyder derfor ikke ”puttet ind i bygningen”, men derimod nærmere visuelt afskærmet på en måde, der ikke ligner en tilfældig kasse stillet oven på taget.

Muligheden for begrønning af de afskærmende foranstaltninger indføres for at imødekomme visionen om et grønt campus fra Handlekataloget for campusområdet.”

- § 7.1, følgende afsnit omformuleres til:
"Dertil skal lokalplanområdets grønne karakter, herunder en grøn landskabelig afslutning (træer) mod Højvangen, forhøjningen mellem Skolestien og parkeringsarealet samt træer og buske ved stier og parkeringsanlæg, jf. § 8.5, fastholdes og/eller genplantes."

- § 7.7, omformuleres til:
"Terrænregulering på de enkelte parceller på mere end +/- 0,5 m i forhold til det eksisterende terræn eller nærmere skel end 1 m må kun foretages med kommunens tilladelse.

Eksisterende jordvolde mod Højvangen kan fjernes eller reduceres i forbindelse med bygningsmæssige udvidelser.

Herudover må der ske nødvendig terrænregulering ifm. anlæg af stier, parkering, regnvandstilbageholdelse, afskærmning og indretning af udeopholdsarealer."

- § 8,5 omformuleres til:
"Principperne for beplantning ved de eksisterende parkeringsarealer i delområde II skal videreføres til evt. nyt parkeringsareal inden for delområde I."

- § 12.3, omformuleres til:
"Ny bebyggelse må ikke ibrugtages, før der er etableret fælles friarealer jf. § 7.1. Dette gælder dog ikke installationer til ophold på svømmehallens nye tagflader, jf. § 7.6."

- §15 Retsvirkninger tilføjes almindelig gældende retsvirkninger.

- Tilføjelse af nyt Bilag - Foto fra kulturmiljøet omkring Højvangens torv.

Sagen sendes til Økonomiudvalget og Byrådet.

Beslutning

Forud for mødet i Miljø- og Planudvalget var der rundsendt brev fra Svømmehallen S/I. Det er vedhæftet som bilag og indgår herefter i sagens behandling.

Miljø- og Planudvalget vedtog at indstille,

- at forslag til Kommuneplantillæg 16-36 vedtages endeligt uden ændringer

- at forslag til Lokalplan 1181 tilrettes med de ting, der fremgår af Svømmehallens indsigelser af 1. september 2021

Sagen fremsendes til Økonomiudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag_Forslag til Tildelingskriterier

Bilag_Samlet høringssvar

Bilag_fotos fra kultumiljøet omkring Højvangens Torv

Bilag_Høringsnotat

Ebrev Skanderborg Kommune, Miljø- og Planudvalget.pdf

Punkt 150: Regulering af røg fra brændeovne

09.10.00-A26-1-21

Resume

Miljø- og Planudvalget har anmodet administrationen om at beskrive mulighederne for regulering af røg fra brændeovne, herunder mulighed for vedtagelse af forskrift med krav om eftermontering af filtre på eksisterende brændeovne. Administrationen har beskrevet, hvordan klager over røggener behandles i dag. Endvidere er mulighederne for udarbejdelse af forskrift beskrevet. Administrationen anbefaler, at der ikke udarbejdes en forskrift med generelt krav om eftermontering af filtre på eksisterende brændeovne på nuværende tidspunkt.

Sagsfremstilling

Miljø- og Planudvalget har anmodet administrationen om at beskrive den aktuelle regulering af røg fra brændeovne og mulighederne for at pålægge ejere af brændeovne krav om at etablere filtre på deres brændeovn.

Brug af brændeovne bidrager væsentligt til partikelforureningen i Danmark. Partikelforureningen er sundhedsskadelig, jf. afsnittet om sundhed. Endvidere kan der være nabogener forbundet med udledning af røg fra brændefyringen. Naboer klager typisk over lugtgener fra røgen, og de kan være bekymrede for deres helbred som følge af at indånde røg fra brændefyringen.

I det følgende redegøres der for den aktuelle regulering af klager over sådanne røggener samt mulighederne for at udarbejde en forskrift med krav om eftermontering af filtre på eksisterende brændeovne med henblik på at nedbringe forureningen fra fyring i brændeovne.

Den aktuelle regulering

Forurening fra brændefyringsanlæg reguleres af brændeovnsbekendtgørelsen og miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, suppleret med bestemmelser i bygningsreglementet. I brændeovnsbekendtgørelsen er der fastsat krav til nyere fyringsanlæg. Der er blandt andet fastsat grænseværdier for udledning af forurenende stoffer fra brændeovne m.v. Alle nyere brændeovne skal have prøvningsattester, der viser, at de fastsatte grænseværdier kan overholdes. Endvidere er der fastsat krav til højden på nye skorstene.

Skanderborg Kommune har ikke vedtaget en lokal forskrift med henblik på reduktion af forurening (røggener) fra brændeovnsfyring. Vi har derfor heller ikke lokale regler/forskrifter med krav til brændefyring, herunder krav om etablering af filtre på mindre fyringsanlæg.

Administrationen behandler derfor klager over væsentlige gener fra brændeovne/brændefyringsanlæg individuelt primært ud fra bestemmelserne i brændeovnsbekendtgørelsen og miljøbeskyttelseslovens §42. I miljøbeskyttelseslovens §42 er der hjemmel til at meddele påbud til nedbringe forurening og afhjælpning af gener fra eksisterende fyringsanlæg.

Antallet af klager over røggener fra brændeovne har ligget meget stabilt på 1-3 årlige klager gennem de senere år. Klagerne drejer sig typisk om lugtgener fra brændefyringsanlæggene. Administrationen vejleder i første omgang borgere om korrekt fyring med rent og tørt brændsel. Såfremt det ikke er tilstrækkeligt, træffer vi afgørelse om afhjælpende foranstaltninger på baggrund af en til flere besigtigelser i samarbejde med skorstensfejerne. Afgørelserne drejer sig typisk om forhøjelse af skorsten og det anvendte brændsel. Påbuddet kan også fastsætte krav om udbedring af fyringsanlæg eller udskiftning heraf. Der er desuden hjemmel til at nedlægge forbud mod brug af brændeovnen, hvis generne ikke kan afhjælpes. Det er dog sjældent, at der nedlægges forbud mod brug af brændeovne.

Muligheder for at udarbejde en forskrift

Kommunalbestyrelsen har mulighed for at vedtage en forskrift, der fastsætter regler om forureningsbegrænsende foranstaltninger over for fyringsanlæg til fyring med fast brændsel i henhold til brændeovnsbekendtgørelsens §18. Heri kan der muligvis også fastsættes krav om filtre på skorstenene. Der er dog ikke stor erfaring hermed. På brændefyringsportalens hjemmeside (braendefyringsportalen.dk) er der lagt flere eksempler på lokale forskrifter om brændefyringsanlæg. Vi har ikke kunnet finde eksempler på krav om etablering af filtre på brændefyringsanlæg i forskrifterne. I forskrifterne er der typisk krav til brændsel, fyring og skorstenshøjde, samt at fyringen ikke må give anledning til væsentlige gener.

Der findes filtre som kan eftermonteres på brændefyringsanlæg. Det fremgår af Miljøstyrelsens brændefyringsportal, at filterløsninger er dyre og ikke har tilstrækkelig effekt i forhold til at reducere forurening fra en brændeovn eller brændekedel (<https://braendefyringsportalen.dk/teknisk-info/tekniske-muligheder/teknisk-overblik/>). Af portalen fremgår det endvidere, at der er langt større effekt ved at udskifte en ældre brændeovn end ved at etablere et filter. Endvidere fastsættes der ikke generelt krav til filterløsninger på nyere brændefyringsanlæg i brændeovnsbekendtgørelsen. Der fastsættes i stedet grænseværdier, som skal kunne overholdes for det enkelte fyringsanlæg.

På baggrund heraf kan administrationen umiddelbart være betænkelige ved at fastsætte et generelt krav om filterløsninger for fyringsanlæg i en forskrift. Vi kan være i tvivl om, om det vil være proportionalt at fastsætte et generelt krav om etablering af filterløsninger.

Hertil kommer, at Lov om ”Pligt til udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg til fast brændsel ved ejerskifte af fast ejendom” blev vedtaget den 3. december 2020. Loven udmøntes via en ejerskiftebekendtgørelse, som trådte i kraft den 1. august 2021. Konkret iværksætter bekendtgørelsen en indsats overfor de ældre brændeovne og pejseindsatser. Der er bl.a. fastsat krav om, at brændeovne og pejseindsatse, som er produceret før 1. januar 2003 skal udskiftes eller nedlægges ved ejerskifte af fast ejendom. Udskiftning eller nedlæggelse af fyringsanlægget skal være sket senest 12 måneder efter den nye ejer har fået adgang til ejendommen. Erhververen skal i forbindelse med tinglysning af overdragelsesdokument indberette, om der er brændeovn eller pejseindsats på ejendommen. Det er Miljøstyrelsen, der fører tilsyn med, at bekendtgørelsen overholdes.

Af brændefyringsportalen fremgår det, at der er ca. 700.000 brændeovne i Danmark. Ca. 260.000 af de anlæg vurderes at blive omfattet af den nye ejerskiftebekendtgørelse. Det forventes, at der vil blive udskiftet ca. 12.000 ældre brændeovne det første år. Herefter skønnes det med stor usikkerhed, at der vil blive udskiftet ca. 43.000 brændeovne som følge af loven frem mod 2027.

Administrationen anbefaler på baggrund af ovenstående, at kommunen ikke udarbejder en forskrift med generelt krav om etablering af filtre på nuværende tidspunkt, men istedet afventer effekten af ejerskiftebekendtgørelsen.

Økonomi

Administrationen har ikke p.t. overblik over den økonomiske byrde for ejere af brændeovne, hvis der vedtages en forskrift med krav om eftermontering af filterløsninger på alle fyringsanlæg.

Administrationen behandler gennemsnitligt 1-3 klager over gener fra brændefyring årligt. Såfremt der vedtages en forskrift med krav om filtre på brændeovne, må det forventes, at der vil skulle anvendes ressourcer på gennemførelse og håndhævelse af forskriften.

Lovgrundlag

Emissioner fra brændeovne reguleres af brændeovnsbekendtgørelsen: "Bekendtgørelse om regulering af luftforurening fra fyringsanlæg til fast brændsel under 1 MW", bek. nr. 541 af 27. april 2020. Heri er der i § 18 hjemmel til at vedtage lokale forskrifter for begrænsning af forurening fra brændefyringsanlæg.

I miljøbeskyttelseslovens §42, stk. 1 er der hjemmel til at meddele påbud om at nedbringe væsentlig forurening fra faste energianlæg herunder brændeovne. Påbud kan meddeles til virksomheder såvel som private ejere af fyringsanlæg.

Bekendtgørelse om udskiftning eller nedlæggelse af visse fyringsanlæg til fast brændsel under 1 MW ved ejerskifte af fast ejendom, bek nr 1449 af 17/06/2021.

Dialog og høring

-

Sundhed

Røg fra brændeovne bidrager til luftforurening i Danmark primært med udledning af partikler. I brænderøg findes der også andre luftforurenende stoffer end partikler som f.eks. kulilte (CO), metan (CH₄), andre flygtige organiske forbindelser (VOC), sod, polycykliske aromatiske forbindelser (PAH'er) og dioxin.

Partikelforureningen i byområder har sundhedsskadelige effekter, især giver det anledning til luftvejs- og hjertekarsygdomme.

Brænderøgen forventes at bidrage til sygsomsforekomster i Danmark, som følge af indholdet af partikler. På nuværende tidspunkt er det ikke muligt at sige, hvor stor en helbredsrisiko brænderøg udgør. I følge Brændefyringsportalen (brændefyringsportalen.dk) har Nationalt Center for Miljø og Energi på Århus Universitet (DCE) foretaget en modelberegning, der viser, at 550 for tidlige dødsfald i Danmark skyldes brændefyring. DCE har endvidere beregnet, at al luftforurening i Danmark forårsager ca. 3750 for tidlige dødsfald årligt.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at Skanderborg Kommune ikke udarbejder en forskrift med krav om eftermontering af filtre på eksisterende brændeovne på nuværende tidspunkt, men i stedet afventer effekten af ejerskiftebekendtgørelsen.

Beslutning

Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at Skanderborg Kommune ikke udarbejder en forskrift med krav om eftermontering af filtre på eksisterende brændeovne på nuværende tidspunkt, men i stedet afventer effekten af ejerskiftebekendtgørelsen.

Punkt 151: Forslag til punkt; Støjvolde ved Hørning og Skanderborg

05.00.00-A00-4-21

Resume

Efter anmodning fra Claus Leick skal udvalget behandle forslag om beskrivelse af projekt for støjvolde langs E45.

Sagsfremstilling

Udvalgsformand Claus Leick har fremsendt anmodning om, at følgende bliver optaget på dagsordenen til møde i udvalget den 7. september 2021:

"Med udgangspunkt i Vejdirektoratets projekt med nye støjvolde ved hhv Skanderborg og Hørning, bedes administration beskrive et projekt, der dels "lukker" de "huller" langs E45, hvor der ikke planlagt støjvolde tæt på boligområde, dels beskriver hvordan disse ekstra støjvolde kan etableres med overskudsjord fra bygge- og vejprojekter i Skanderborg Kommune."

Dialog og høring

-

Indstilling

Direktør Frederik Gammelgaard indstiller,

- at sagen behandles.

Beslutning

Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at der i forlængelse af udvalgets drøftelser om genanvendelse af overskudsjord lokalt, beskrives et projekt, der dels 'lukker' de 'huller' langs E45, hvor der ikke planlagt støjvolde tæt på boligområde, dels beskriver hvordan disse ekstra støjvolde kan etableres med overskudsjord fra bygge- og vejprojekter i Skanderborg Kommune.

Poul Meldgård Johansen kunne ikke støtte vedtagelsen.

Punkt 152: Forslag til punkt; mulighed for videoovervågning af kommunale p-pladser ved banegård

05.05.00-A00-1-21

Resume

Efter anmodning fra Claus Leick skal udvalget behandle forslag om mulighed for videoovervågning af kommunale p-pladser ved banegård.

Sagsfremstilling

Udvalgsformand Claus Leick har fremsendt anmodning om, at følgende bliver optaget på dagsordenen til møde i udvalget den 7. september 2021:

"Set i lyset af de mange indbrud i parkerede biler ved den store p-plads ved Skanderborg Station og at den nye kommunale p-plads ved museet om kort tid bliver "fusioneret" med den DSB-ejede p-plads ved siden af, er det naturligt at drøfte muligheden for etablering af videoovervågning på stedet.

De nye lysmaster på den nye kommunale p-plads er klargjort til at etablere videoovervågning, men der mangler en beslutning og evt. økonomi til at sætte videoovervågning i gang.

Optimalt bør en evt videoovervågning ske i samarbejde med DSB for hele området, men Skanderborg Kommune kan kun beslutte, hvad der skal ske på den kommunalt ejede p-plads.

Jeg skal på den baggrund anmode om, at der til MPU mødet den 7. sep foreligger et beslutningsgrundlag, der dels belyser økonomi, jura og muligheden for at lave en fælles løsning sammen med DSB om videoovervågning af de to p-arealer ved Skanderborg Station. Hvis en fælles løsning ikke er mulig, vil jeg bede om en vurdering af at lave videoovervågning alene på det kommunale areal."

Dialog og høring

-

Indstilling

Direktør Frederik Gammelgaard indstiller,

- at sagen behandles.

Beslutning

Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at der udarbejdes et beslutningsgrundlag, der dels belyser økonomi, jura og muligheden for at lave en fælles løsning sammen med DSB om videoovervågning af de to p-arealer ved Skanderborg Station, og såfremt en fælles løsning ikke er mulig, så en vurdering af at lave videoovervågning alene på det kommunale areal - og senere på pendlerparkeringspladser.

Punkt 153: Dialog med virksomheder i Stilling om mobilitetsløsninger og evt. supplerende bybus

13.05.22-G01-3-20

Resume

Med denne sag orienteres Miljø- og Planudvalget om de overordnede resultater af en minidialog med fire forskellige virksomheder i Stilling om mobilitetsløsninger og eventuel supplerende bybus.

Sagsfremstilling

Miljø- og Planudvalget vedtog den 10. august 2021 at gå i dialog med større virksomheder i Stilling for at undersøge behovet for en eventuel supplerende bybus og mobilitetsløsninger i nærområdet.

På baggrund heraf, og med afsæt i tid til rådighed for undersøgelsen, har administrationen afholdt en minidialog i form af telefoninterviews med fire udvalgte større virksomheder i Stilling. De fire udvalgte virksomheder repræsenterer samlet ca. 1.200 ansatte, der hver dag transporter sig frem og tilbage til deres arbejdspladser. De fire udvalgte virksomheder, der har deltaget i undersøgelsen, er:

- Kamstrup, Industrivej 28 (Ca. 2,3 km. til/fra Stilling Station)
- Tunstall, Niels Bohrs Vej 42 (Ca. 1,8 km. til/fra Stilling Station)
- Toprent, Niels Bohrs Vej 34 (Ca. 1,5 km. til/fra Stilling Station)
- BC Catering, Niels Bohrs Vej 20 (Ca. 1,2 km. til/fra Stilling Station)

Via telefoninterviews har administrationen været i dialog med virksomhederne om bl.a. deres ansattes transport til og fra arbejde, potentialer i forhold til Stilling Station, forskellige mobilitetsløsninger, stisystemer og busstoppesteder, muligheder for at benytte mere kollektiv transport, potentialer ift. en ny supplerende bybus mv.

De overordnede resultater af dialogen med virksomhederne kan i korte træk opsummeres til følgende:

- Langt størstedelen af de ansatte kommer til og fra arbejde med bil. Afhængig af virksomhed er der nogle, der cykler, og nogle der kører sammen (samkørsel arrangeret af de ansatte selv). Ganske få kommer til og fra arbejde med bus.
- De ansatte på virksomhederne kommer generelt fra et stort opland, dog hovedsagligt centreret i området Aarhus - Odder - Skanderborg - Horsens - Ikast (Midt- og Østjylland).
- Der er generelt ikke efterspørgsel efter en ny supplerende bus fra virksomhederne. En gennemgående tilbagemelding er, at en ny bus ikke vil være fleksibel nok på grund af skiftende arbejdstider, - på flere af virksomhederne arbejdes der i skiftehold, også om aftenen og natten. En ny supplerende bus vil kun være attraktiv for de ansatte, hvis den kører hele tiden (altså mindst hvert 15. minut), samt om aftenen og natten. "Det skal være en meget attraktiv bus for at ændre vaner fra bil", som én af tilbagemeldingerne fra virksomhederne lyder.
- Hvis man tænker i busløsninger, melder virksomhederne generelt tilbage, at man bør kigge på, hvad der i forvejen er i området (busrute 200). Denne busrute har forholdsvis mange afgang (og kan derfor muligvis kan opfylde

efterspørgslen på fleksibilitet) og kører tæt forbi Stilling Station. En generel tilbagemelding er også, at der skal være sammenhæng i ens transport, f.eks. at det skal være nemt at skifte til toget på Stilling Station. Meldingerne er også, at man bør kigge på busstoppestederne på rute 200 og gøre det attraktivt at komme til og fra disse. Kamstrup har et specifikt ønske om at oprette busstoppesteder på busrute 200 tættere på deres hovedindgang (kræver etablering af buslommer nær rundkørsel Århusvej/Herredsvejen).

- Der er generelt tilbagemeldinger om, at gode og sammenhængende stisystemer til og fra Stilling Station og busstoppesteder vil kunne medvirke til, at nogle ansatte vil bruge tog og bus.
- Flere af virksomhederne melder tilbage, at mobilitetsløsninger i form af f.eks. låncykler og el-løbehjul måske kan være attraktivt for nogle af deres ansatte. Sådanne løsninger matcher umiddelbart bedre deres behov for fleksibilitet, hvor man så f.eks. kan cykle til og fra Stilling Station. "Noget individuelt passer godt til os, så er vi ikke afhængige af tider", som én af virksomhederne melder tilbage.
- Der er generelt (overraskende) lidt kendskab til Stilling Station og de muligheder, stationen potentielt vil give de ansatte. Meldingerne er dog, at der sandsynligvis vil være nogle, der vil bruge toget fremover.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at orienteringen om resultater af minialog med fire forskellige virksomheder i Stilling om mobilitetsløsninger og eventuel supplerende bybus tages til efterretning.

Beslutning

Det kortbilag, der blev vist på Miljø- og Planudvalgets møde er vedlagt som referatet.

Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning
- at der undersøges muligheder for at etablere busstoppesteder tæt på rundkørslen Århusvej/Herredsvejen i samarbejde med Kamstrup
- at der undersøges muligheder for at etablere stiforbindelse fra Stilling Station til industriområderne i Stilling i samarbejde med virksomhederne i området
- at der arbejdes med forskellige sammenhængende mobilitetsløsninger i forbindelse med genåbning af Stilling Station i samarbejde med bl.a. virksomhederne i området.

Punkt 154: Midttrafiks budget for kollektiv trafik 2022

13.05.22-G01-3-20

Resume

Midttrafiks budget 2022 for lokal kollektiv buskørsel og Flextrafik i Skanderborg Kommune fremlægges til Byrådets godkendelse.

Sagsfremstilling

Bemærkninger til Midttrafiks budget 2022 skal indsendes senest den 31. oktober 2021, hvorefter de bliver indarbejdet i budgettet, der herefter forelægges Midttrafiks bestyrelse til godkendelse på bestyrelsesmødet den 10. december 2021.

Busdrift, Kørselsudgifter

Budgettet for 2022 er fastlagt efter en rutebaseret model, der tager udgangspunkt i den enkelte bestillers ruteøkonomi for busudgifter. Det forudsættes, at der i 2022 fortsat er behov for ekstraordinær rengøring af busser grundet COVID-19. Kommunens andel af udgiften er 0,4 mio. kr. Udgiften forventes at bortfalde fra 2023.

Driftsomkostningerne er fra budget 2021 til 2022 fremskrevet jf. Trafikselskaberne i Danmarks omkostningsindeks, HVO-indekset, samt EL-indekset. Samlet giver fremskrivningen en merudgift på 0,7 mio. kr. For A-kontrakterne (bybus og lokalruter) er effekten af udbud på bybussen med opstart juni 2022 indregnet, samt nedlæggelse af busrute 112 fra sommeren 2021. Dette medfører samlet set en mindreudgift på 0,5 mio. kr. For B-kontrakter (skolebusser) er der estimeret en nedgang på 1.400 køreplantimer, svarende til en mindreudgift på 1 mio. kr. Der er budgetteret med en merudgift på 0,7 mio. kr. til dubleringskørsel (ekstrabusser) på Skanderborg Bybus og lokalrute 309. Samlet set er der en merudgift på 151.000 kr. i 2022 i forhold til budget 2021.

Administrationens bemærkninger til budgettet

Midttrafiks budget har taget udgangspunkt i, at de nye skolebuskontrakter starter 1. januar 2022. Opstarten er dog blevet flyttet til 19. april. Derfor foreslår administrationen, at besparelsen på B-kontrakter (skolebusser) ændres til 750.000 i Midttrafiks budget 2022.

Bus-IT og øvrige udgifter

Udgiften nedskrives med 0,1 mio. kr. i forhold til budget 2021. Afvigelsen skyldes hovedsageligt, at der i budget 2021 var indregnet udgifter til køb af automatisk tælleudstyr i lokalruterne. Denne udgift bortfalder i 2022.

Indtægter

Budgettet er baseret på en antagelse om generel indtægtsnedgang på 13 % som følge af langtidsvirkning af COVID-19, samt gradvis indførelse af ny indtægtsdelingsmodel med 50 % effekt i 2022. Den nye indtægtsdelingsmodel medfører en merindtægt på 1,5 mio. kr. i 2022. Dette modsvares dog delvist af forventet mindreindtægter på 0,8 mio. kr. som følge af langtidsvirkning af COVID-19. Skanderborg Kommunes billetindtægter er dermed estimeret til 6,8 mio. kr. Det er 0,7 mio. kr. over indtægterne i budget 2021.

Rejsekort

Der er ingen væsentlige ændringer i udgiften til rejsekort sammenlignet med budget 2021.

Regionalt tilskud rute 107

Region Midtjyllands uddannelsestilskud på rute 107 er baseret på budget 2021, men er fremskrevet med KL's forventede pris- og lønudvikling. Tilskuddet til Skanderborg Kommune er et tre-årigt uddannelsestilskud, som udløber ved køreplansskift medio 2022. I 2022 modtager kommunen 0,2 mio. kr. fra regionen.

Flextrafik (Flexbus, Flextur og Plustur)

Budgettet tager udgangspunkt i regnskabet for 2019 med indregning af indeksregulering og aktivitetsændringer. Årsagen til at 2019 er udgangspunktet, skal ses i lyset af, at året 2020 ikke kan anses som et "normalt" kørselsår på grund af COVID-19. Fra juli 2021 er den tidligere busrute 112 ændret til Flexbus, og fra april 2022 indføres Flexbus i Ry som erstatning for Byruten. Det forventes at kørselsniveauet i 2022 vil være stabiliseret tilbage til "normal" kørsel som før COVID-19.

Administrationens bemærkninger til budgettet

Det er administrationens vurdering, at nedlæggelse af skolebusture vil medføre øget brug af Flextur. Administrationen foreslår derfor, at Midttrafik øger budgettet med 50.000 kr. i 2022.

Administrationsudgifter

Udgifter til administration af busdrift er hovedsagligt fordelt på baggrund af køreplantimer. For Skanderborg Kommune er forslaget til budget 2022 2,0 mio. kr., hvilket svarer til budget 2021, og dermed er der ingen væsentlige ændringer.

Økonomi

Midttrafiks budget 2022

Busdrift	21.265.474 kr.
Flextrafik	3.423.000 kr.
Letbanesekretariat	44.000 kr.
Administration og øvrige udgifter	1.553.000 kr.
Total, netto 2022 (Midttrafik)	26.285.474 kr.

Skanderborg Kommunes budget 2022	27.758.000 kr.
Regnskab 2020 (tilgodehavende hos Midttrafik)	504.371 kr.
Forventet overførsel fra budget 2021 til 2022	980.000 kr.

Specifikation se bilag 1.

Der er som forventet uoverensstemmelse mellem Midttrafiks og Skanderborg Kommunes budget, som primært skyldes ændring af kørselsomfang på kommunes skolebusruter, samt ændring af indtægtsdelingsmodel.

Budgettet er behæftet med stor usikkerhed, da resultatet af udbud af skolebuskørslen er ukendt, og fordi langtidseffekten på nedgang af passagerindtægter grundet COVID-19 er baseret på et skøn. Hertil kommer, at antallet af Flexiture og Plusture kan stige som følge af ændringer på skolebusruterne, hvor der køres færre ture. Endvidere vil der være usikkerhed omkring behovet for dubleringskørsel (ekstrabusser), specielt i forhold til betjening af Campus.

Differencen mellem de to budgetter er 1,47 mio. kr. i 2022. Hertil kommer, at Skanderborg Kommune har tilgodehavende på 0,5 mio. kr. fra regnskab 2020 hos Midttrafik, som tilbagebetales primo 2022. Det forventes, at der overføres 1 mio. kr. fra budget 2021 til budget 2022.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at Midttrafiks budget for Skanderborg Kommune 2022 godkendes med følgende bemærkninger:
 - Den budgetterede besparelse på skolebuskørslen ændres til 750.000 kr.
 - Budgettet for Flexitur øges med 50.000 kr.

Sagen fremsendes til Økonomiudvalget og Byrådet.

Beslutning

Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at Midttrafiks budget for Skanderborg Kommune 2022 godkendes med følgende bemærkninger:
 - Den budgetterede besparelse på skolebuskørslen ændres til 750.000 kr.
 - Budgettet for Flexitur øges med 50.000 kr.
- at budgettet til afregning til Midttrafik bibeholdes uændret for at imødekomme usikkerhed på billetindtægter, udbud af buskørslen - og til forbering af den kollektive trafik.

Sagen fremsendes til Økonomiudvalget og Byrådet.

Bilag

Budget 2022 kollektiv trafik

Punkt 155: Opsamling af erfaringer fra digitale borgermøder

01.00.00-P00-52-20

Resume

Økonomiudvalget opfordrer de stående udvalg til at gøre status på erfaringer med borgermøder, herunder digitale borgermøder. Disse erfaringer samles og overleveres til det kommende Byråd og de nye stående udvalg.

Sagsfremstilling

Baggrund

Byrådet afholder mange og meget forskelligartede borgermøder i løbet af en byrådsperiode. Borgermøder forstås her som møder med offentlig adgang og med Byrådet som indbyder. Formålet med møderne er at inddrage borgernes viden, ideer og ønsker i de tidlige, forberedende faser, at høre borgerne om beslutninger, Byrådet ønsker at gennemføre, eller information om igangsætning af trufne beslutninger og dermed invitation til borgernes deltagelse i implementeringen.

Visse borgermøder omhandler strukturændringer eller politikker, som påvirker borgere i hele kommunen. Det kan f.eks. være forslag til ny skole- eller plejehjemstruktur eller forslag til klimapolitik.

Andre borgermøder er typisk af mere lokal interesse. Det gælder især inden for planområdet, det tekniske område og i forhold til anlæg eller nedlæggelse af kommunale institutioner.

Byrådet arbejder løbende med at forbedre kvalitet og tilrettelæggelse af borgermøderne. I august 2019 vedtog Miljø- og Planudvalget og Økonomiudvalget ”Procedure for planproces og kvalitet i større byudviklingsprojekter”, som fastlægger rammerne for stillingtagen til indkomne projektforslag og for borgerdialogen i den indledende fase og i høringsperioden.

Opgaveudvalget om demokrati og borgerinddragelse afleverede i juni 2020 anbefalinger vedrørende borgermøder og borgerinddragelse til Byrådet. Blandt udvalgets anbefalinger er, at ”Byrådet drøfter og fastlægger en plan for at udvikle og at udvide arbejdet med borgermøder” samt ”afprøvning af nye digitale løsninger til understøttelse af gode processer ved borgermøder”. Senest har Økonomiudvalget bl.a. besluttet, at forslag til politik og inspirationslisten oversendes til inspiration for de stående udvalgs arbejde med tilrettelæggelse af de politiske processer.

Som konsekvens af corona-restriktionerne er mange borgermøder i det forløbne år afholdt digitalt, og med denne sag følges der også op på erfaringerne med denne dialogform.

Erfaringer med digitale borgermøder

Coronakrisen har sat sit præg på borgermøderne. Der har blandt andet været afholdt digitale borgermøder med høring af planforslag og forslag til ny politik.

Der er ikke foretaget en egentlig evaluering af de digitale borgermøder, men erfaringerne tyder på, at:

- Digitale møder er mindre egnede til indledende idéfaser/tidlig dialog. Formen begrænser tilrettelæggelse og fri dialog, da alle ikke kan se markeringer, dele osv., når man deler skærm. I idéfaser er det netop dialogen på kryds og tværs mellem deltagerne, at få så mange vinkler og nuancer frem som

muligt og oplevelsen af stedet ved f.eks. byvandring, der er værdifuld. Der er dog også eksempler på, at det fungerer, f.eks. i forbindelse med planlægning for Stilling, hvor der blev produceret korte videofilm til hvert enkelt dialogemne.

- Digitale møder er velegnede til høringsmøder. Formen på høringsmøder er orientering om Byrådets beslutning før endelig vedtagelse efterfulgt af dialog mellem deltagere og Byråd/administration. Erfaringen er større deltagelse og bedre mulighed for aktiv deltagelse. Nogle deltagere mangler snakken i pausen med politikerne, og der kan være nogle, der afholder sig fra at deltage pga. teknikken.
- De er meget velegnede til informationsmøder. F.eks. har der været øget deltagelse og langt større spørgelyst i forbindelse med "Uddannelsesaften" for elever og forældre i 8. klasser end ved fysiske møder, og med positive tilbagemeldinger om bedre mulighed for at deltage, når det foregår hjemmefra.
- Erfaringerne med deltagelse og deltagere er lidt forskellige. På flere møder opleves der større deltagelse og deltagelse af flere yngre og børnefamilier end på de fysiske borgermøder. Noget tyder på, at flere hopper ud og ind af mødet undervejs.
- Generelt er afholdelse af digitale møder (efter tilvænning) mindre ressourcekrævende end fysiske møder.

Forudsætningerne for vellykkede digitale møder er blandt andet:

- Scenen skal sættes, så deltagelse virker inspirerende og inviterende i forhold til dialog.
- Vigtigt med tydelighed om mødets formål, og at der samles godt op, inden mødet afsluttes. Det er en fordel, at mødets primære ordstyrer og den/de ansvarlige for tilrettelæggelse er fysisk tilstede, så der hurtigt kan koordineres i forhold til eventuelt teknisk svigt eller behov for ændring i programmet.
- Det tekniske fundament skal være i orden, både i forhold til mødets afholdelse, skift mellem forskellige platforme og ved brug af videoklip. I den forbindelse har det været efterspurgt at kunne se mødet på et senere tidspunkt (som byrådsmøderne). Indtil videre er der ikke fundet en teknisk løsning på kombination af liveoptagelse, og at deltagerne kommer til orde eller på, hvordan der sikres samtykke fra deltagerne til optagelse.

I forlængelse af Demokratiudvalgets anbefalinger og erfaringerne med digitale borgermøder kan disse emner drøftes:

- Tilrettelæggelse af borgerinddragelse som del af sagsfremstilling.
- Rammesætning af udvalgenes og Byrådets stillingtagen til formålet med borgerinddragelse i det konkrete projekt/opgave.
- Fælles drøftelse af dilemmaer og konflikter i projektet/opgaven, og afgrænsning af de emner, hvor borgerne kan bidrage.
- Tydelighed omkring inddragelses-processen. Få drøftet, hvilken og hvor omfattende en borgerinddragelse, der skal ske. Er det en langvarig proces med dialog på nettet, idémøder og høringsmøde. Er det alene et formelt høringsmøde? Blot en skriftlig høring?
- Jo tidligere formål og form kan fastlægges, jo tydeligere forventningsafstemning i Byrådet og med borgere.

Gennemførelse af borgermøder:

- Planlægges med fysiske eller digitale møder eller som kombi-møder?
- I tilfælde af fysiske møder, hvor ønskes det afholdt?
- Fastlæggelse af roller. Hvem er primær ordstyrer, udvalgets rolle, administrationens rolle, eventuel deltagelse af borgergruppe eller bygherre?
- Hvordan sikres en god opsamling og klar kommunikation af næste skridt?

Når der ikke afholdes borgermøder:

- Skal der f.eks. en kort orientering (f.eks. video) på hjemmesiden ved udvalgsformand om de planer eller politikker, der ikke holdes borgermøder om som en opfordring til at indsende høringssvar og som en orientering om, hvad planen/politikken medfører for borgerne?

Evaluering af borgermøder:

- Fast punkt på udvalgs møder med evaluering af borgermøder.
- Skal der f.eks. en gang årligt være en evaluering/drøftelse på et temamøde om årets borgermøder, f.eks. som led i politikkontrol af Politik for borgerinddragelse og som bidrag til løbende forbedring af rammerne for borgermøder?

Dialog og høring

-

Indstilling

Chef for Byrådssekretariatet og HR indstiller,

- at der gøres status på erfaringer med borgermøder, herunder digitale borgermøder
- at status på erfaringerne i de stående udvalg samles og overleveres til det kommende Byråd og de nye stående udvalg.

Beslutning

Miljø- og Planudvalget gjorde status på erfaringer med borgermøder, herunder digitale borgermøder, og har følgende bemærkninger, der indgår i overleveringen til det kommende byråd og de nye stående udvalg:

- at der er både fordele og ulemper ved digitale borgermøder, og udvalget anbefaler, at der tages stilling fra sag til sag, om der skal afholdes et borgermøde og i hvilken form, det skal afholdes
- at et kommende udvalg fortsat arbejder med at afprøve og evaluere forskellige former for borgermøder.

Punkt 156: Meddelelser

00.01.00-A00-77-20

Sagsfremstilling

Der orienteres om:

- Fællesmødet med udvalg fra Silkeborg Kommune er udsat.
- Møde med Midttrafik.

Beslutning

Der blev desuden orienteret om følgende:

- brev til Miljø- og Planudvalget vedr. mobilmast ved Boes (brevet er vedlagt)
- etablering af digitale busskilte og skolebussers køreplaner på Rejseplanen - der kommer en sag på næste udvalgs møde
- et projekt vedr. Junges Plantage
- landsdækkende forsøg med hastighedsnedsættelser
- udkast til husdyrgodkendelse i offentlig høring
- Region Midtjylland har godkendt råstofplan
- vandstands forsøg ved Ry Mølle afsluttet
- møde med infrastrukturgruppe om Himmelbjerget
- spørgsmål til parkeringsvagter i Skanderborg by
- proces for evt. kommende Kattegatforbindelse med tilhørende vejforbindelser.

Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning
- at Skanderborg Kommune byder ind på at gøre forsøg med hastighedsnedsættelser på trods af, at herværende politikreds ikke er udtaget til forsøget.

Bilag

Brev til Skb. Kommune vedr mast ved Boes.pdf

Punkt 157: Evt.

00.01.00-A00-77-20

Sagsfremstilling

Den aktuelle årsplan for møderne er vedlagt som bilag.

Beslutning

Der følges op på en konkret "Gi' et praj"-indberetning og henvendelse om manglende og tilgroede skilte i søsystemet.

Bilag

Årsplan 2021 for Miljø- og Planudvalget

Punkt 158: Lukket:

00.01.00-A00-77-20